

Unia Connect

Jaarlijks evenement • événement annuel
6 oktober/octobre 2026

Programma

9.30: terugblik op 2025 door **directeurs** van Unia

10.30: 20 jaar VN-Verdrag rond de rechten van personen met een handicap door **Cel Handicap**

11.00: pauze

11.15: keynote *Drive* door **William Boeva**

12.00: vegetarische lunch

13.00: présentation du nouveau site web d'eDiv

13.20: chiffres, réalités et affaires importantes dans la lutte contre le racisme par le Cellule Racisme d'Unia

14.00: keynote de **Rokhaya Diallo** à propos du racisme dans le monde du travail

15.00: Q&A

15.20: mot de clôture de la direction

Vertaling / Traduction

Foto's / Photos

Documentatie / Documentation

Rétrospective de l'année

avec Els Keytsman De Ronne et
Patrick Charlier, Directeurs d'Unia

Interviewés par Bruno Martens

menti.com
5171 3297

Qu'est-ce qu'un trusted flagger ?

Wat is een trusted flagger?

1. Un spécialiste en drapeaux maritimes

Een specialist in zeevlaggen

2. Une personne qui a fait au moins 50 signalements confirmés de problèmes de circulation sur Waze

Een persoon die tenminste 50 bevestigde meldingen van verkeershinder heeft doorgegeven op Waze

3. Un organisme habilité à activer la procédure d'alerte précoce du Comité européen des droits sociaux au Conseil de l'Europe

Een instelling die de 'early warning procedure' kan activeren van het Europees Comité voor Sociale Rechten op de Raad van Europa

4. Un organisme agréé dont les signalements sont traités prioritairement par les médias sociaux

Een erkende instelling wiens meldingen prioritair worden behandeld door sociale media

Hoeveel meldingen heeft Unia behandeld in 2025?

Combien de signalements ont été traités par Unia en 2025 ?

1. Moins de 2000

Minder dan 2000

2. Entre 2000 et 4000

Tussen 2000 en 4000

3. Entre 4000 et 6000

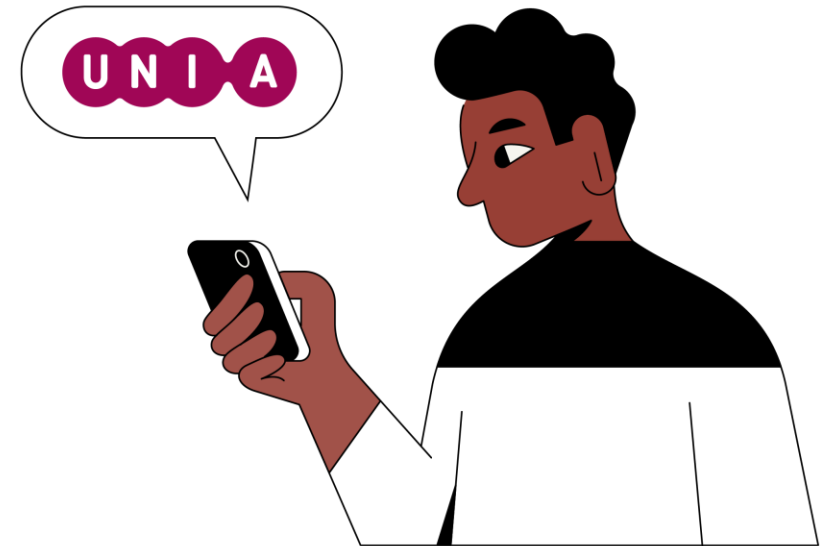
Tussen 4000 en 6000

4. Entre 6000 et 8000

Tussen 6000 en 8000

5. Plus de 8000

Meer dan 8000

Qui sont ces gens et que font-ils là ?

Wie zijn deze mensen en wat doen ze daar?

Qui sont ces gens et que font-ils là ?

Wie zijn deze mensen en wat doen ze daar?

1. Les locataires du bâtiment Eurostation à côté de la Gare du midi signent un contrat de colocation.

De huurders van het Eurostation gebouw naast het Zuidstation ondertekenen een medehuurovereenkomst.

2. Les directeurs des institutions indépendantes belges de protection des droits fondamentaux signent un pacte de non-agression et d'assistance mutuelle.

De directeurs van de onafhankelijke Belgische instellingen voor de bescherming van fundamentele rechten ondertekenen een pact van non-agressie en voor wederzijdse bijstand.

3. Les directeurs d'institutions belges de défense des droit humains signent un protocole de collaboration pour la protection des droits humains.

De directeurs van Belgische mensenrechteninstellingen ondertekenen een samenwerkingsprotocol voor de bescherming van de mensenrechten.

Welke prijs heeft Unia gekregen in 2025 ?

Quel prix Unia a-t-il reçu en 2025?

1. Le label d'entreprise durable de Green.Brussels

Het label van duurzame onderneming van Green.Brussels

2. Le titre de Docteur *honoris causa* de l'UCLouvain/Saint-Louis

De titel van Doctor *honoris causa* van UCLouvain/Saint-Louis

3. La médaille philanthropique de la Fondation Roi Baudouin

De filantropische medaille van de Koning Boudewijnstichting

4. Le label « Asset for democracy » de la Open Society Foundation

De label « Asset for democracy » van de Open Society Foundation

Quelles sont les alternatives au numérique imposées par la Cour constitutionnelle ? (Deux réponses correctes)

Naast digitale toegang eist het Grondwettelijk Hof nog alternatieve communicatiemiddelen. Welke? (Twee juiste antwoorden)

1. Guichets physiques + téléphone + courrier écrit
Fysieke loketten + telefoon + postbrieven

2. Guichets physiques ou téléphone ou courrier écrit
Fysieke loketten of telefoon of postbrieven

3. Au moins deux des trois canaux cités ci-dessus
Tenminste twee van de drie hierboven vermelde kanalen

4. Toute alternative non numérique à ces canaux qui offre un service au minimum équivalent
Elk niet digitaal alternatief die een minstens gelijkwaardig dienstverleningsniveau biedt

20 jaar VN-Verdrag Handicap onder toezicht van Unia en vertegenwoordigende organisaties

Door Véronique Ghesquière & Quinten Vercruysse

United Nations

Convention on the
Rights of
Persons with
Disabilities

20

"Recognition was only the beginning : From rights on paper to lived justice for persons with disabilities"

Verdrag voor de rechten van personen met een handicap

2006: aangenomen door Algemene Vergadering Verenigde Naties

2009: geratificeerd door België

2011: Unia aangewezen als toezichtsmechanisme voor België (art.33.2)

Eerste internationaal akkoord specifiek over:

- Rechten van personen met een handicap
- Verplichtingen die eruit voortvloeien voor lidstaten

VN-Verdrag – nationale implementatie (art.33)

Begeleidingscommissie VN- Verdrag

Autoriteiten

Contactpunt
Federale staat en
gefedereerde entiteiten

33.1

Onafhankelijke mechanismen

=

UNIA + VMRI

33.2

Middenveld

33.3

Algemene beginselen VN-Verdrag

- Respect voor waardigheid en autonomie: zelf keuzes maken, onafhankelijk van anderen
- Non-discriminatie
- Volledige en daadwerkelijke participatie en inclusie
- Respect voor diversiteit
- Gelijke kansen
- Toegankelijkheid
- Gelijkheid van man en vrouw
- Respect voor kinderen met een handicap

Waardigheid en autonomie

Acties: individuele integratiesteun na 65 jaar; huishoudelijke reglementen in dag- en woonvoorzieningen voor volwassenen; interventie Raad van State persoonlijk assistentiebudget (PAB) Brussel

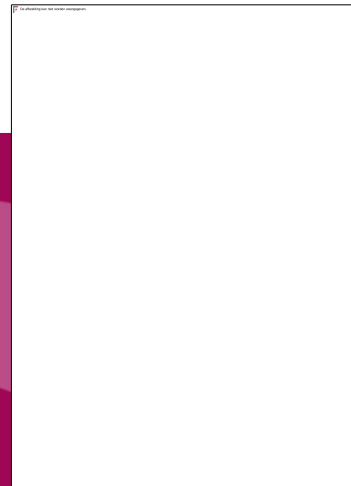
Impact: individuele integratiesteun tot 67 jaar (Wallonië); referentiebron; gerechtelijke procedure persoonsvolgende budgetten

Dignité et autonomie

L'internement et la maladie mentale

 Actions : visites d'Unia et CCSP + rapportage

 Impacts : vigilance Comité des Ministres ; salle visite hors surveillance dans un hôpital psychiatrique

Réinsertion des
personnes internées :
quels défis dans
un État de droit ?

Recommandations d' **UNIA**

Non-discrimination et égalité des chances

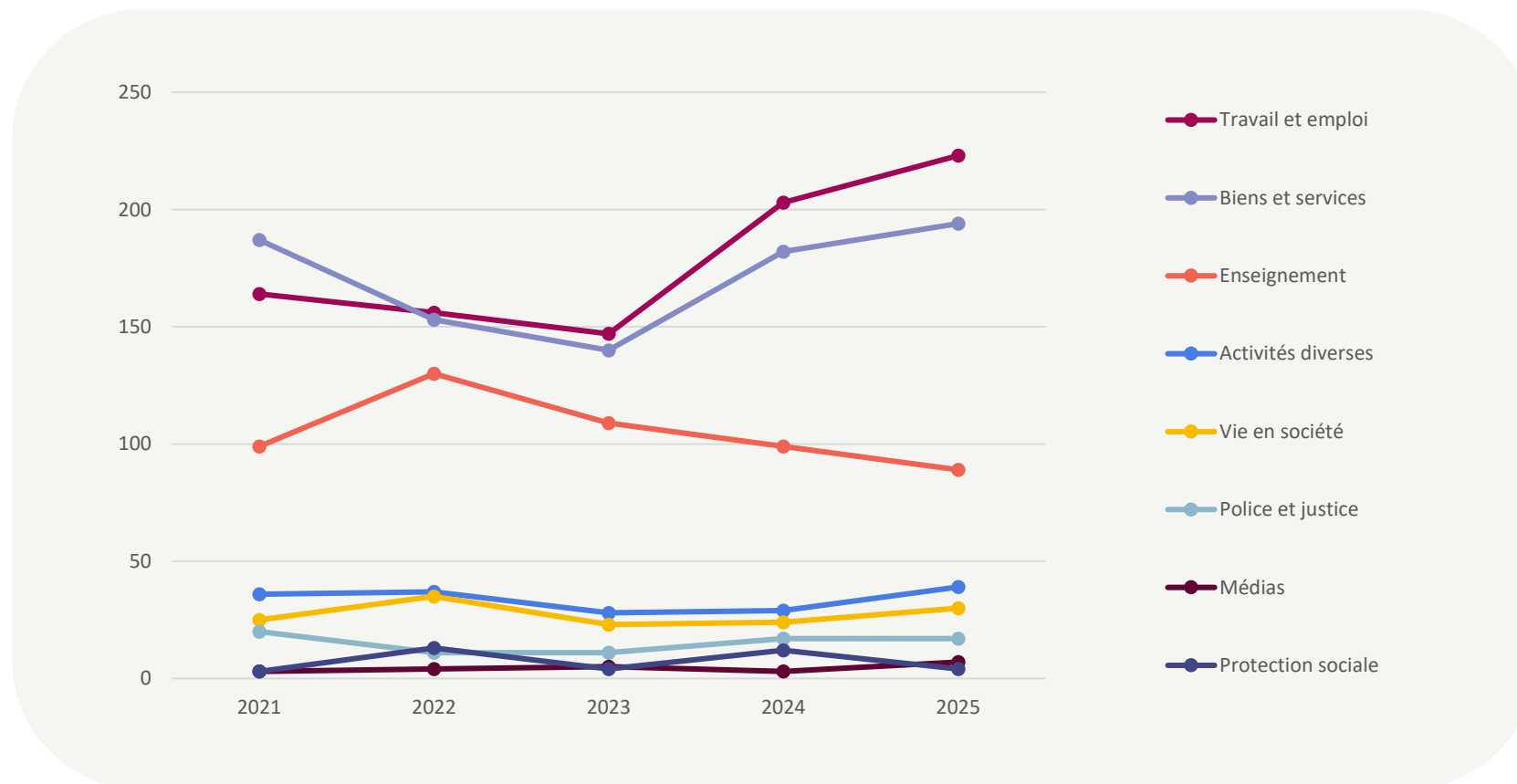
Signalements

 Actions : Traitement des dossiers

 Impacts : Solutions négociées et actions en justice

Évolution des dossiers ouverts pour le handicap par domaine

Non-discrimination et égalité des chances

Renforcement des législations antidiscrimination

Actions : avis et plaidoyer pour aménagements raisonnables (AR) par association, défaut d'accessibilité comme discrimination

Impacts : AR par association (Bruxelles); défaut d'accessibilité (à l'étude en Wallonie et FWB)

Participation et inclusion

Droit de vote

 Actions : recherche élections 2019 ; avis suspension droit de vote

 Impacts : source de référence; mesures plan d'action fédérale : annulation de la restriction du droit de vote et amélioration de l'accessibilité

Handistreaming et transversalité

 Actions : recommandations plan d'action fédéral ; boîte à outils handistreaming ;

 Impacts : plan d'action fédéral 2025-2029 ; formations pour fonctionnaires et décideurs politiques

Toolbox

Handistreaming

Participatie en inclusie

Niks over ons zonder ons

🚀 **Acties:** bevraging 2019-2020 ; aanbevelingen oprichting adviesraden

🎯 **Impact:** elke regio en gemeenschap heeft een adviesraad

Belgische Grondwet

🚀 **Acties:** tussenkomst Senaat (integratie vs. inclusie + 'personnes en situation de handicap')

🎯 **Impact:** Art. 22ter (grondwettelijk recht op redelijke aanpassingen en standstill-verplichting op het recht op inclusie)

Tewerkstelling

 Acties: brochure redelijke aanpassingen; modules eDiv; opleidingen voor managers, HR, dossierbehandelaars; gerechtelijke stappen (privé-, publieke en maatwerkbedrijven)

 Impact: succes eDiv, rechtspraak

Inclusief onderwijs

 Acties: brochure redelijke aanpassingen; tussenkomst voor het Europees Comité voor de Sociale Rechten (Franse en Vlaamse Gemeenschap) en voor Grondwettelijk Hof voor tekort ondersteuning voor leerlingen met een verstandelijke beperking.

 Impact: specifieke procedures voor redelijke aanpassingen; inclusiever hoger- en volwassenenonderwijs

Toegankelijkheid

Openbaar vervoer

🚀 **Acties:** aanbevelingen, gerechtelijke stappen (De Lijn/station Tielen/assistentie)

🎯 **Impact:** van logica assistentie naar autonome toegankelijkheid + actieplannen en langetermijnvisie (vb: MIVB, NMBS)

Gezondheid

🚀 **Acties:** rapport impact Covid; assistentiehonden en ziekenhuizen

🎯 **Impact:** recht redelijke aanpassingen; bepaalde ziekenhuizen hebben een open beleid rond assistentiehonden ontwikkeld

Digitale toegankelijkheid

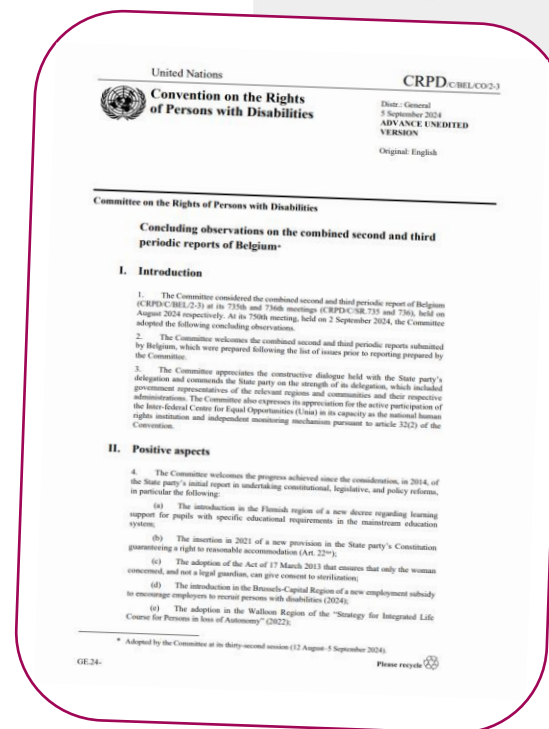
 Acties: Ordonnantie Brussel Digitaal; Collectieve klacht Europees Comité voor sociale rechten (met 50 verenigingen)

 Impact: 3 werkelijk toegankelijke alternatieven

Evaluation périodique du Comité ONU

- Observations finales du 5 septembre 2024
- Progrès
- Préoccupations et recommandations
- 3 priorités :
 - Capacité juridique et régimes d'administration
 - Internement
 - Désinstitutionnalisation

Et maintenant ?

Plan d'action interfédéral "handicap et inclusion"

Lutter contre les préjugés et les stéréotypes

Rien sur nous sans nous !

Donner aux conseils consultatifs et organes de surveillance des moyens d'action efficaces pour veiller au respect des droits fondamentaux des personnes handicapées

Pause 15 min

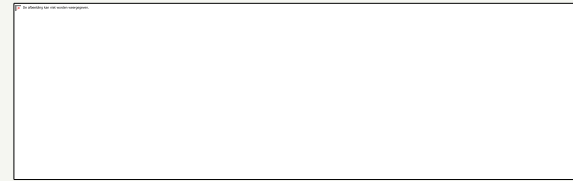
The background is a solid pink color with several large, organic, hand-drawn style shapes in a lighter shade of pink. These shapes are scattered across the background, some resembling clouds, some resembling stylized leaves or petals, and others resembling abstract blobs. The overall aesthetic is soft and artistic.

Drive

Performance par
William Boeva

Lunch 1h

Presentatie van

Onze vernieuwde online tool voor een
diverse en inclusieve werkomgeving

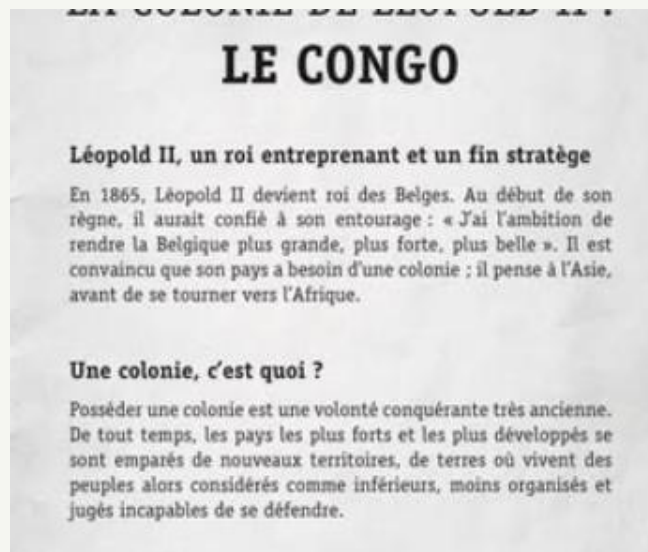
Door Didier Boone, Léona Erens en Louise Callier

Le racisme en Belgique aujourd'hui et le rôle d'Unia

Chiffres, réalités et affaires importantes dans la lutte
contre le racisme par la Cellule Racisme d'Unia

Imane El Morabet & Nelly Tambashe Kattako

Quelques exemples récents

Racisme?

Racisme is een superioriteitsdenken waarbij het ene zogenaamde ras beter is dan het andere:

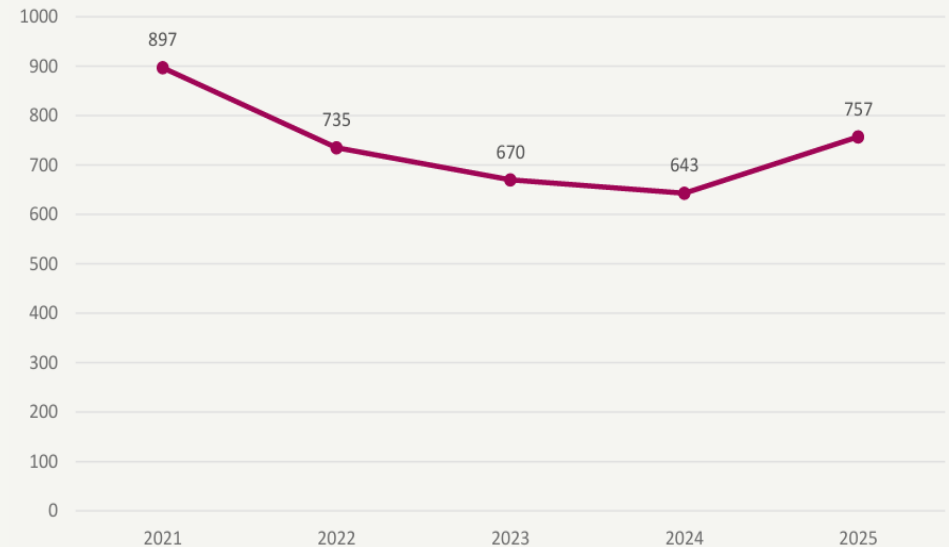
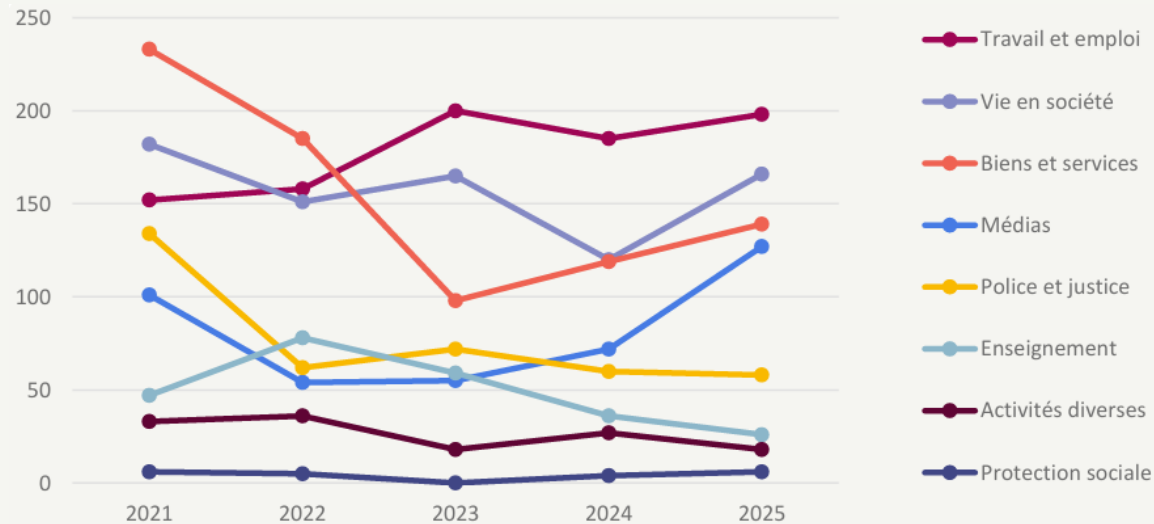
- **Dagelijks racisme**
- **Structureel (institutioneel) racisme**
- **Georganiseerd racisme**

Verskillende uitingsvormen antimoslimhaat/islamofobie, antisemitisme/jodenhaat, antizwartracisme, romahaat, azianisme, xenofobie.

Le racisme en chiffres

La discrimination raciale reste le motif de discrimination le plus fréquemment signalé à Unia et se manifeste dans tous les domaines de la vie quotidienne.

Wat doet Unia?

- **Meldingen** behandelen van racisme
- **Slachtoffers** informeren en begeleiden over hun rechten en mogelijke stappen.
- **Onderhandelde oplossingen** zoeken

Excuses en schadevergoeding voor chef-kok omwille van racistisch werkklimaat

Een chef-kok meldt bij Unia dat de zaakvoerder van een Gentse brasserie hem en andere werknemers met een migratieachtergrond herhaaldelijk racistisch beledigt. De vernederingen en vijandige werksfeer hebben een zware impact op zijn welzijn en leiden uiteindelijk tot zijn ontslag. Met begeleiding van Unia bereiken de partijen een onderhandelde oplossing.

Werkgever betaalt schadevergoeding na pesterijen op de werkvloer

Een werknemster wordt systematisch gepest door collega's omwille van haar huidskleur en Afrikaanse origine. Na interne meldingen zonder resultaat schakelt zij Unia in. Een formele psychosociale interventie leidt evenmin tot een oplossing: een van de maatregelen van de werkgever is om het slachtoffer naar een andere shift te verplaatsen. De werknemster neemt zelf ontslag na deze nieuwe klap.

Wat doet Unia?

Juridische acties ondernemen in ernstige of maatschappelijk belangrijke dossiers

Arbeidsrechtbank Brussel (Nederlandstalig), 5 mei 2025

Een vrouw solliciteert bij een boekhoudkantoor en krijgt een interne e-mail onder ogen waarin staat: "*niet zo slecht, maar zwart en/of oud*". De arbeidsrechtbank oordeelt dat er sprake is van cumulatieve directe discriminatie en kent een forfaitaire schadevergoeding toe van tweemaal 6 maanden brutoloon.

Unia en slachtoffer krijgen
gelijk in zaak gewelddadige
racistische aanval

Definitieve uitspraak Dries Van
Langenhove en Schild &
Vrienden

Wat doet Unia?

- **Advies** geven aan organisaties en overheden over antidiscriminatie en gelijke kansen.
- **Onderzoek**, sensibilisering en vorming ontwikkelen om discriminatie te voorkomen en gelijke kansen te bevorderen

Rapport antisemitisme (2024)

25/01/2024

RAPPORT

SAMENLEVING

POLITIE EN JUSTITIE

Het rapport over antisemitisme in België van Unia bestaat uit 2 delen: (1) analyse van de dossiers van 2018 tot 2022 en (2) impact van de tragische gebeurtenissen sinds 7 oktober 2023 op de nieuwe meldingen. In het rapport doen we ook 10 aanbevelingen.

2 studies over racisme in de zorg

Onderzoeksbureau Indiville kreeg eind 2023 de opdracht voor deze 2 verkennende studies:

- [kwalitatieve studie](#) die onderzoekt hoe professionals in de geestelijke gezondheidszorg al dan niet rekening houden met racisme in hun behandelingen. Deze studie werd gefinancierd door de COCOF en ging over Franstalige professionals die actief zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- [kwantitatieve studie](#) die de raciale ongelijkheden en discriminaties onderzoekt die patiënten in België ervaren.

Discriminatie van Roma en Woonwagenbewoners in België

UNIA

2026

Enjeux

Racisme VS discrimination fondée sur des critères raciaux et risque de polarisation

**Geen witte mensen
welkom op
evenement van
feministisch
collectief
Imazi.Reine**

GR © BRUZZ 11/12/2020 11.26u

© Facebook Imazi.Reine | Het feministisch collectief Imazi.Reine organiseerde gisteren een online bijeenkomst over de strijd van minderheidsgroepen in onze samenleving.

Retour sur les propos de Sophie Straat lors des Gentse Feesten

29/07/2026

ACTUALITÉS

CRITÈRES RACIAUX

CRITÈRE PROTÉGÉ LIÉ AU GENRE

Unia a reçu des centaines de signalements à la suite de l'appel lancé par cette artiste néerlandaise, demandant à "tous les hommes blancs" de se placer à l'arrière du public. Après analyse, Unia estime qu'il n'existe pas suffisamment d'indices permettant de conclure à une violation de la législation antidiscrimination ou à une incitation à la haine répréhensible.

Enjeux

- Impact psychosocial et données de recherche limitées
- Charge de la preuve dans les dossiers de racisme
- Sous-signalement du racisme
- Racisme structurel et institutionnel
- Discours de haine et discrimination en ligne
- Connaissance du passé colonial et enseignement
- Accès à des soins de santé inclusifs

Keynote

Door Rokhaya Diallo

Q&A

Mot de clôture

Par Els Keytsman De Ronne
& Patrick Charlier

UNIA

